

Uloga vodnih zajednica za unapređenje poljoprivrede NR Hrvatske

Na području NR Hrvatske ogromne površine leže neiskorištene ili se samo djelomično eksploatiraju, jer trpe od suvišne vlage. Na jednoj trećini poljoprivrednih površina valja do kraja provesti odvodnju, a na jednoj desetini i direktnu obranu od poplave vanjskih voda.

Ukupna površina NR Hrvatske iznosi 5,622.528 ha, od čega otpada na:

poljoprivredne površine	3,459.442 ha
šumske	1,825.617 „
neplodne	337.469 „

Ukupno: 5,622.528 ha

Kategorije korišćenja zemljišta na poljoprivrednoj površini su ove:

oranice i vrtovi	1,505.322 ha
voćnjaci	53.875 „
vinogradi	88.735 „
livade	468.719 „
pašnjaci	1,308.408 „
ribnjaci	8.697 „
bare i trstici	25.686 „

Ukupno: 3,459.442 ha

Velik dio poljoprivrednih površina, naročito I. i II. rajona, izložen je prekomjernom vlaženju, pa prvenstveno na tlima tih rajona treba srediti vodne odnose u tlu. Prema raspoloživim podacima melioracione površine (za odvodnju) iznose 1,152.202 ha. Od navedene površine odvodnjeno je 555.939 ha ili izraženo u postocima 48%, dok ostatak je djelomično odvodnjen ili čeka na svoje rješenje. Uz to, neki od izvedenih melioracionih sistema, već su prilično dotrajali, pa ih valja: obnoviti, rekonstruirati i uskladiti s principima moderne poljoprivrede. Prema perspektivnom planu do 1961. god. odvodnit će se 176.683 ha, a ostatak od 419.590 ha meliorirat će se iza 1961. god.

Uz problem odvodnje nameće se obrana od poplave vanjskih voda. Premda je obrana od poplava izvršena na najvećem dijelu plavnih površina, ipak je potrebno te radove do kraja izvesti. Na

većini nasipa treba izvršiti rekonstrukciju, da bi mogli služiti namijenjenoj svrsi. — S druge strane dosada neobrađene površine valja braniti gradnjom novih obrambenih nasipa. Obranom od poplave obuhvaćeno je 323.703 ha. Od toga je do 1957. god. meliorirano 253.527 ha. Do 1961. god. meliorirat će se 39.376 ha, a za melioraciju iza 1961. god. ostat će 30.800 ha površine.

Radi što bržeg otjecanja suvišnih voda potrebno je kod većine naših rijeka provesti regulaciju. Ukupna dužina važnijih vodotoka iznosi 1.582 km. U tome su uključene: Sava, Drava, Mura, Kupa i Dunav. Od navedene brojke regulirano je dosada 397 km ili 25%. Znači, da još 75% duljine vodotoka valja regulirati.

Radovi na zaštiti tla od erozionog djelovanja vode od prvorazrednog su značaja za našu poljoprivredu i šumarstvo. Dosada je uređeno oko 30% bujica, što znači, da još 70% bujičnih područja treba urediti. Bujični materijali često puta zatrpavaju doline, što ometa pravilno rješenje odvodnje i uopće melioraciju. To se naročito da lijepo vidjeti u području naših kraških polja ili t. zv. IV. rajonu. Na području NR Hrvatske ima oko 4.701 km² bujičnih područja. Do kraja 1956. god. sanirano je 1.442 km², a od 1957.—1961. god. namjerava se urediti 663 km², dok bi se 2.596 km² bujičnih područja saniralo iza 1961. god.

Vrhunsku svjetsku proizvodnju moguće je postići samo na tlima s povoljnim: fizičkim, kemijskim i biološkim svojstvima. Kod tala, koja trpe od suviška vlage, potrebno je urediti režim vode, i onda poduzimati mjere za njihovo privođenje u kulturno stanje. Taj se cilj postiže hidrotehničkim i agrotehničkim mjerama.

U uslovima aridne, semiaridne i semihumidne klime (i humidne, ako raspored oborina nije povoljan) potrebno je provoditi navodnjavanje u cilju postizavanja visokih prinosa. Prema perspektivnom programu unapređenja poljoprivrede moglo bi se u NR Hrvatskoj navodnjavati oko 280.000 ha zemljišta. U bližoj budućnosti namjerava se provesti navodnjavanje na oko 64.000 ha. U navodnjavanju dosada nemamo dovoljno iskustava, jer se u NR Hrvatskoj navodnjava samo oko 2.000 ha zemljišta (Jelas polje, Rastok kraj Vrgorca, Mirna u Istri i još neke manje površine oko većih gradova). U cilju sticanja iskustava osnovane su na teritoriju Hrvatske četiri pokusne stanice za navodnjavanje (Lovasu kod Erduta, Vinkovcima, Sinjskom i Čepić polju), čiji će se rezultati nakon nekoliko godina moći korisno primjenjivati u širokoj praksi, odnosno upotrebiti kod projektiranja sistema navodnjavanja.

Za radove na obrani od poplave, regulaciji vodotoka, uređenju bujica, odvodnji i navodnjavanju trebat će za razdoblje od 1957—1961. god. osigurati golema sredstva. Predviđeno je, da će ti poslovi stajati oko 27.290.000.000.—Din. Pored toga za mehanizaciju trebat će osigurati oko 1 milijardu dinara. Korist od provedenih radova bit će ogromna, jer na mnogim, dosada pustim i podvodnim poljima, stvorit će se uvjeti za racionalno gospodarenje tim više, što znatan dio tih površina pripada opće narodnoj imovini, pa će se na njima moći izgraditi velika socijalistička imanja s intenzivnom proizvodnjom.

Sl. 1. Poplavljena Hrv. Dubica 1955 g.

Iz izloženog vidljivo je, da su melioracije tla važan preduvjet povećanja biljne proizvodnje. To je već odavno bilo poznato našim gospodarima, a naročito veleposjednicima. U borbi protiv štetnog djelovanja vode oni su se počeli udruživati u t. zv. »vodne zadruge«. Inicijativu za to su dali veleposjednici, koji su željeli, da posjede imaju odvodnjene i arondirane. Početak udruživanja pada u prvu polovicu devetnaestog vijeka. Ono je bilo vezano za regulacije rijeka, jer su istovremeno veleposjednici počeli provoditi radove na melioracijama, t. j. na obrani od poplave i odvodnjavanju. Zainteresirani veleposjednici i seljaci udruživali su se u posebna društva, koja su se kasnije prozvala »vodne zadruge«. U Baranji je tako 1854. god. osnovano »Nasipno društvo«. 1876. god. udareni su temelji Zadruzi za regulaciju Vuke u Osijeku, a iza toga slijedilo je daljnje osnivanje vodnih zadruga. Utemeljitelj i prvi predsjednik Zadruga »Vuka« bio je biskup Josip Juraj Strossmayer.

Nakon osnutka vodnih zadruga slijedilo je donošenje zakona o vodnom pravu. Za područje Hrvatske i Slavonije donešen je zakon 1891. god., za Vojvodinu (Baranju) 1885. god. i za Dalmaciju 1873. god. Zakonom o vodnom pravu ozakonjeno je postojeće stanje u vodnim zajednicama i riješeno niz pitanja iz te oblasti. Vodne zadruge u svom daljnjem razvoju utjecale su na stanje privrede, s kojom je usko bila povezana ekonomska moć tadašnje države. Tako se sistematskom izgradnjom i održavanjem melioracionih objekata Vojvodina, od zamočvarenog i slabo naseljenog područja, pretvorila u jednu od naših najbogatijih i najnaseljenijih oblasti.

Do 1918. godine u Hrvatskoj su postojale četiri zadruge i to: u Osijeku, Donjem Miholjcu, Dardi i Dražu. U Hrvatskoj je dotada bilo meliorirano 200.000 ha. Nakon Prvog svjetskog rata prišlo se prvoj agrarnoj reformi. Podjelom velikih posjeda stvorena su manja gospodarstva, na kojima se počelo intenzivnije gospodariti. Na veleposjedima bio je uglavnom raširen tip ekstenzivnog načina gospodarjenja, pa je trebalo nakon rata nadopunjavati detaljnu mrežu sistemom novih kanala i prilagoditi novo nastaloj situaciji. Na veleposjedima znatne površine pašnjaka i livada bile su izložene periodičnim poplavama, a novom parcelacijom trebalo je što uspješnije provoditi odvodnju u cilju intenziviranja poljoprivredne proizvodnje.

Sl. 2. Radovi na obaloutvrđi r. Save od sela Mahovo

U razdoblju između dva svjetska rata osnivale su se i nadalje vodne zadruge, ali je u melioracionim poslovima nastao priličan zastoj. Financiranje tih radova bilo je dosta otežano.

Tokom Drugog svjetskog rata stradali su mnogi melioracioni objekti, a s druge strane nije se gotovo ništa radilo na održavanju postojećih sistema. Nakon oslobođenja prišlo se reorganizaciji vodnih zadruga. One su pretvorene u vodne uprave budžetskog karaktera. Rukovođenje iz centra negativno je djelovalo na rad vodnih uprava. Osjećalo se pomanjkanje inicijative odozdo i masovne kontrole interesenata. Godine 1949. vodne uprave pripojene su poduzećima za izvršenje melioracionih i regulacionih radova. U 1952. godini izašla je uredba o osnivanju vodnih zajednica, na temelju koje se prišlo oživljavanju starih i osnivanju novih vodnih zajednica.

Na kraju 1957. god. u NR Hrvatskoj ima 27 vodnih zajednica. Interes seljaka za ovu organizaciju danomice raste, jer su uočili koristi, koje im vodna zajednica pruža.

Poplave u rano proljeće, jesen i zimu čine ogromne štete našoj poljoprivredi. Tla prevlažna i zamočvarena nije moguće obraditi, pa leže neiskorištene kao: močvare, pašnjaci ili livade loše kvalitete. S druge strane poplavne vode u: proljetnim, jesenjim, a ponekad i ljetnim mjesecima ometaju sjetvu i žetvu usjeva, te nastaju goleme štete. Vodne i zračne prilike u tlu treba da su regulirane na optimalnu mjeru, tako da se prehrana bilja putem korijenja može pravilno odvijati. Računa se, da prosječne godišnje štete od poplava u poljoprivredi NR Hrvatske iznose preko 7 milijardi dinara (podatak iz 1955. god.). To je ogromna brojka, koja nam jasno govori, da se čim prije mora dovršiti: uređenje vodotoka i bujica, obrana od poplava, detaljna odvodnja, zaštita tla od erozije i t. d. Vodne zajednice u tome igraju važnu ulogu. U područjima, gdje su dosada osnovane, i gdje je provedena obrana od poplava i odvodnja, daleko su manje ugrožene stihijom vode, negoli ona, koja nisu obuhvaćena u vodne zajednice. U prosjeku redovne se poplave u Hrvatskoj pojavljuju svake druge godine, a izvanredne svake pete do sedme godine.

Po uredbi o vodnim zajednicama (Sl. l. 6/52.) iste se osnivaju na bazi zadružnih principa u svrhu obrane od štetnog djelovanja vode (obrana od poplave, odvodnja zemljišta, uređenje vodotoka) ili u svrhu zajedničke upotrebe voda (navodnjavanje zemljišta, snabdjevanje vodom, kanalizacija, napajališta za stoku i dr.). Granicu vodne zajednice određuje sliv vodotoka. Njome upravljaju interesenti preko svojih organa, držeći se pravila, koja su jedinstvena za svaku vodnu zajednicu. Osnivanje vodne zajednice vrši se sporazumom interesenata s određenog slivnog područja li pak rješenjem Vlade dotične narodne republike. Za osnutak vodne zajednice potrebno je, da interesenti izrade nacrt pravila vodne zajednice i tehnički elaborat s računom rentabiliteta, iz kojeg treba da bude vidljiva ekonomska opravdanost osnivanja vodne zajednice. Na temelju takvog elaborata republički vodoprivredni organ izdaje dozvolu za osnivanje vodne zajednice. Nakon izdane dozvole saziva se osnivačka skupština. Smatra se da je vodna zajednica osnovana, ako za nju glasa većina interesenata. Organi vodne zajednice su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i direktor. Vodna zajednica ima svoj proračun prihoda i rashoda. Ubiranje vodnog doprinosa od interesenata vrše nadležni finansijski organi kotarskih (gradskih) narodnih odbora zajedno s naplatom poreza.

Rad vodne zajednice nadzire nadležni kotarski narodni odbor. Isti odobrava: njihov plan, proračun prihoda i rashoda, kao i završni račun. Republički vodoprivredni organ vrši: opći nadzor, daje uputstva, zatim zadatke za izgradnju, preuredenje i održavanje objekata i dr. Ukoliko vodna zajednica obuhvaća područje više kotareva, njezin plan, proračun prihoda i rashoda odobrava republički vodoprivredni organ.

**SKICA
VODNIH ZAJEDNICA
N. R. HRVATSKE**

Red. broj	Sjedište v. z.	Red. broj	Sjedište v. z.
1.	Vinkovci	15.	Turnašica
2.	Darda	16.	Gruda
3.	D. Miholjac	17.	Sinj
4.	Osijek	18.	Matković
5.	Kupljenara	19.	Jmatski
6.	Virovitica	20.	Karlovac
7.	Sisak	21.	Vrgorac
8.	St. Brod	22.	Vel. Gorica
9.	Dugo Selo	23.	N. Gradiška
10.	Čakovac	24.	Darugar
11.	Varaždin	25.	Opuzen
12.	Durđevac	26.	Zaprasić
13.	Bjelovar	27.	Jasenovac
14.	Labin		

Ako nalažu opći interesi, može Vlada dotične narodne republike na određenom području osnovati vodnu zajednicu. Nacrt pravila u tom slučaju izrađuje nadležni republički vodoprivredni organ. Rješenje o osnivanju vodne zajednice donosi Vlada narodne republike. Vodoprivredni organ određuje članove vodne zajednice i saziva skupštinu, na kojoj članovi donose pravila i biraju organe vodne zajednice.

Radi povezivanja rada vodnih zajednica osnovan je u našoj Republici 1954. god. Savez vodnih zajednica sa sjedištem u Zagrebu. On povezuje rad vodnih zajednica i njihov rad s raznim hidro-tehničkim ustanovama.

Iz prednjih izlaganja vidimo, kolika je važnost vodnih zajednica za unapređenje poljoprivrede. Njihov bi rad bio još pozitivniji, kada bi se financiranje melioracionih radova temeljitije riješilo. Hidromelioracioni radovi ne služe samo poljoprivredi, već i saniranju zdravstvenih prilika, zatim industriji, saobraćaju i dr. Prema tome te bi radove, obzirom na koristi, trebalo djelomično izvršiti na teret šire zajednice, a ne samo na teret poljoprivrednih interesenata. Valjalo bi formirati: republičke, kotarske i općinske fondove voda, iz kojih bi se izvađali hidromelioracioni zahvati šireg značaja (obrana od poplave, lateralni kanali I. i II. reda, crpne stanice i dr.) Detaljna kanalska mreža kao i svi objekti na njoj treba da terete neposrednog interesenta. Uložena sredstva vratila bi se široj zajednici kroz stanoviti broj godina. Na melioriranim zemljištima mijenja se bonitet tla, a time i klasa zemljišta. Što više dolazi do promjene kulture pašnjak prelazi u livadu, odnosno ona u oranicu i dr. Ponovnim preklasiranjem zemljišta mijenja se visina poreza, pa razlika ubranog novca služi vraćanju uloženi sredstava, zatim za troškove redovitog održavanja i pogona hidromelioracionih objekata.

Uz melioracije tla valja povezati i problem komasacije, koje su od osobitog značaja za intenziviranje poljoprivredne proizvodnje. Prednosti, koje pruža ova vrsta agrarno-tehničkih zahvata, mogu se svesti u nekoliko točaka:

1. komasacijom se najuspješnije grupiraju privatni, zadružni i državni posjedi;
2. sređuju se posjedovni odnosi i nestaje parničanja radi zemlje i poljskih šteta,
3. komasacijom se povećavaju obradive površine i prinosi kultura, pa prema izvršenoj ekonomskoj analizi prinosi se, nakon provedenih komasacija, povećavaju prosječno za 20 %, a kod komasacija, gdje je potrebno izvesti kanalsku mrežu, povećavaju se i do 50 %,
4. produktivni troškovi kod komasacija smanjuju se za 20—30 %, jer se smanjuje potreba radne snage, transporta i dr.,
5. omogućuje se melioracija zemljišta (odvodnja, navodnjavanje),
6. stvaraju se povoljniji uvjeti za primjenu agrotehničkih mjera,
7. omogućuje se pravilna upotreba mehanizacije,
8. uz komasaciju provodi se regulacija i asanacija naselja,
9. suradnjom između komasacionih učesnika i stručnjaka, te zainteresiranih organizacija i ustanova, stvaraju se uvjeti za unapređenje poljoprivredne proizvodnje i kulturni napredak sela.

U melioracionim i komasacionim poslovima vodne zajednice do- sada su igrale važnu ulogu. One i nadalje moraju biti inicijatori i izvršioci svih tehničkih mjera, kojima se, uz ostale zahvate, postiže povećanje biljne proizvodnje i uopće unapređenje poljoprivrede.

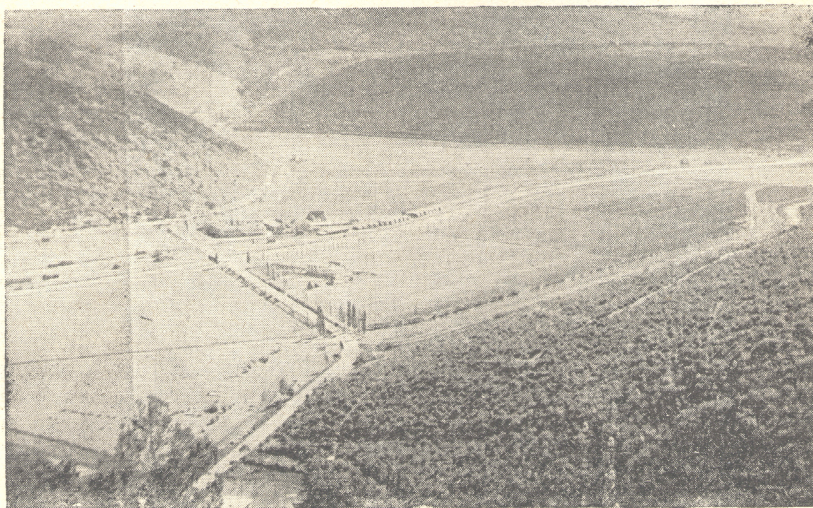
Sl. 3. Bujica Dobonica kod Srba

Na kraju naših izlaganja prikazat ćemo tabelarno vodne zajednice u NR Hrvatskoj kao i njihove doprinosbene i melioracione površine. Pod melioracionim površinama razumijevamo sva ona zemljišta, na kojima je potrebno provesti hidrotehničke zahvate u cilju sredenja vodnih odnosa u tlu. Doprinosbeno područje čine površine unutar i van melioracionog područja, na koje interesenti plaćaju vodni doprinos.

Spomenuli smo, da su od prvih početaka, t. j. od sredine devetnaestoga vijeka, do 1918. god. u Hrvatskoj osnovane četiri vodne zadruge. Između dva svjetska rata, t. j. od 1918. god. do zaključno s 1945. god., osnovane su dvije vodne zadruge i to jedna u Sremskoj Mitrovici, a druga u Sisku. Nakon oslobođenja, t. j. od 1945. god. do kraja 1957. god., povećao se broj vodnih zajednica, pa ih sada ima 27, čija imena iznosimo u priloženoj tabeli.

Iz tabele je uočljivo, da nam redni broj 15 manjka. Razlog je tome, što pod tim brojem nalazi se vodna zajednica Turnašica, koja služi za opskrbu mjesta vodom (vodovod), pa je nismo uvrstili

Sl. 4. Pogled na melioriranu dolinu Raše

među vodne zajednice, koje su isključivo ustanovljene radi melioracije i obrane od poplave.

Iz tabele proističe, da je na teritoriju NR Hrvatske do kraja 1957. god. osnovano 27 vodnih zajednica s ukupnom površinom od 1,520.728 ha, od čega otpada na melioracionu površinu 1,013.014 ha. Izraženo u postocima od ukupne površine u NR Hrvatskoj oko 27% površina uklopljeno je u vodne zajednice. Spomenuto je, da u cijeloj Hrvatskoj ima 1,152.202 ha melioracionih površina. Od toga ih je u sklopu vodnih zajednica 1,013.014 ha, pa se još prema tome izvan zajednica nalazi 139.188 ha ili oko 12% melioracionih površina. Vjerujemo, da će se kroz kraći vremenski period, i preostale melioracione površine uključiti u vodne zajednice, koje se sve više osnivaju u cilju spašavanja usjeva od poplava i prekomjerne vlage. Osim toga na odvodnjenim površinama može se provoditi navodnjavanje, koje pozitivno utječe na intenziviranje poljoprivredne proizvodnje. Takovim se mjerama stvaraju povoljni uslovi za preorijentiranje načina gospodarenja, što uvjetuje podizanje životnog standarda našeg seljaštva i čitavog naroda.

VODNE ZAJEDNICE U NR HRVATSKOJ

Red. br.	Naziv vodne zajednice	Sjedište	Melioraciona površina ha	Doprinos-bena površina ha
1.	Bidj-Bosutska	Vinkovci	226.871	226.871
2.	Baranjska	Darda	38.071	79.824
3.	Karašica-Vučica	D. Miholjac	137.248	137.248
4.	Vuka	Osijek	103.395	103.395
5.	Krapina	Kupljenovo	7.780	7.780
6.	Virovitička Podravina	Virovitica	55.276	83.540
7.	Srednjosavska	Sisak	43.000	43.000
8.	Jelas polje	Sl. Brod	20.837	20.837
9.	Gornja Lonja	Dugo Selo	52.794	64.220
10.	Međimurje	Čakovec	21.940	21.940
11.	Plitvica-Bednja	Varaždin	17.402	17.402
12.	Đurđevačko-Kopr. Podravina	Đurđevac	41.440	117.980
13.	Česma-Glogovnica	Bjelovar	57.006	299.176
14.	Istarska	Labin	6.500	6.500
15.	Konavle	Gruda	890	890
16.	Sinjsko polje	Sinj	4.960	4.960
17.	Metković	Metković	1.580	1.580
18.	Imotsko polje	Imotski	3.100	3.100
19.	Kupa-Kupčina	Karlovac	47.676	47.676
20.	Vrgorsko-Neretvan. jezera	Vrgorac	2.800	2.800
21.	Odra-Lomnica	Vel. Gorica	31.400	31.400
22.	Crnac polje	N. Gradiška	27.174	27.174
23.	Ilova-Pakra	Daruvar	24.445	132.006
24.	Luke u Neretvan. blatijama	Opuzen	300	300
25.	Općinska u Zaprešiću	Zaprešić	20.061	20.061
26.	Jasenovačka Posavina	Jasenovac	19.068	19.068
U k u p n o:			1,013.014 ha	1,521.728 ha

ZAKLJUČAK

Problemi melioracija u NR Hrvatskoj usko se vezani s osnivanjem vodnih zadruga, ili kako ih danas nazivamo vodnim zajednicama. Sredinom devetnaestog vijeka udareni su prvi temelji vodnim zadrugama u Hrvatskoj. Inicijativu za to dali su tadanji veleposjednici, čiji je cilj bio obrana od poplave i odvodnja njihovih nizinskih zamočvarenih zemljišta. Krajem devetnaestog vijeka donešen je, za područje Hrvatske i Slavonije, zakon o vodnom pravu, kojim je bio određen status vodnih zadruga. Godine 1952. izašla je opća uredba o osnivanju vodnih zajednica, po kojoj se one danas osnivaju. Od prvih početaka do kraja 1957. godine osnovano je u Hrvatskoj 27 vodnih zajednica s ukupnom doprinosbenom površinom od 1,520.728 ha, odnosno s melioracionom površinom od 1,013.014 ha. Prema tome od ukupnih površina u NR Hrvatskoj oko 27% nalazi se u sklopu vodnih zajednica. Obzirom na melioracione površine u Hrvatskoj od 1,152.202 ha, izvan vodnih zajednica nalazi se oko 12% ili 139.188 ha.

LITERATURA

1. Ing. P. Blašković: Komascija zemljišta u NR Hrvatskoj (Agronomski glasnik br. 11—12. Zagreb — 1955. g.).
2. Ing. I. Milković: Vraćanje sredstava uloženi u melioracione radove (Vodna zajednica br. 1, Zagreb — 1956.)
3. Ing. I. Milković i Ing. B. Pušić: Značaj i zadaci melioracije tla u unapređenju poljoprivrede NR Hrvatske (Vodna zajednica br. 1, Zagreb — 1956.)
4. *** Službeni list FNRJ br. 6 od 1952. g.
5. *** Prvi nacrt mogućnosti razvitka privrede na području NR Hrvatske za godinu 1953.—1962. Sveska II. — Zagreb — 1953.
6. *** Perspektivni razvoj privrede u NR Hrvatskoj (1957.—1961.) Poljoprivreda, Zagreb — 1957. god.
7. *** Vodna zajednica (Glasilo Saveza vodnih zajednica NR Hrvatske), br. 1 — 1956. g.

Zusammenfassung

Die Probleme der Meliorationen in der V. R. Kroatien sind eng verbunden mit der Gründung von Wassergenossenschaften oder wie wir sie heute Wassergemeinschaften nennen. Die ersten Wassergenossenschaften wurden Mitte des 19. Jahrhunderts gegründet. Die Initiative dazu gaben die damaligen Grossgrundbesitzer, deren Ziel der Hochwasserschutz sowie die Entwässerung ihrer versumpften Niederungsgebiete war. Ende des 19. Jahrhunderts wurde für das Gebiet von Kroatien und Slawonien ein Wassergesetz ausgegeben, in dem das Status der Wassergenossenschaften geregelt wurde. Im Jahre 1954. wurde eine Allgemeine Verordnung über Gründung von Wassergenossenschaften ausgegeben, nach welcher sie bis heute gegründet werden. Von den ersten Anfängen bis Ende 1957. wurden in Kroatien insgesamt 27 Wassergenossenschaften gegründet, mit einer Gesamtbeitragsfläche von 1,520.729 ha bzw. Meliorationsfläche von 1,013.014 ha. Demnach befinden sich von der Gesamtfläche der V. R. Kroatien ca. 27% Flächen im Verbands der Wassergenossenschaften. Im Bezug auf die Meliorationsflächen Kroatiens von 1,152.202 ha, befinden sich ausserhalb von Wassergenossenschaften ca. 12% oder 139.188 ha.

Die Bedeutung der Wassergenossenschaften für den Fortschritt der Landwirtschaft ist gross, da die Meliorationen und Kommassationen die Grundlage zur richtigen Durchführung aller agrikulturtechnischen Massnahmen und damit ein wichtiger Faktor im Kampf für hohe Erträge sind.